

Asia: VN/6456/2019

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle turvapaikanhakijoiden oikeusturvan vahvistamista koskevaksi lainsäädännöksi

Turvapaikkapuhuttelussa avustamista koskeva muutos; ulkomaalaislain 9 § 2mom.

Arvio muutoksesta ja sen vaikutuksista

Oikeudellisen avustajan läsnäolo turvapaikkapuhuttelussa on asian selvittämisen kannalta tärkeää ja todennäköisesti edesauttaa myös sitä, että kaikki turvapaikkaperusteet esitetään riittävän kattavasti ja mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Avustajan käyttämisen rajoittaminen turvapaikkapuhuttelusta on lisännyt hallintomenettelyyn kohdistuneita menettelyvirheväitteitä hallinto-oikeudessa. Avustajan läsnäolo puhuttelussa todennäköisesti vaikuttaa siihen, ettei menettelyvirheväitteitä enää esitetä yhtä usein. Mahdollisesti myös kokonaan uusien turvapaikkaperusteiden esittäminen vasta valitusvaiheessa voi olla jatkossa vähäisempää.

Valitusaikoja koskeva muutos; ulkomaalaislain 190 § 3 mom. ja 196 § 3 mom.

Arvio muutoksesta ja sen vaikutuksista

Kansainvälistä suojelua koskevien asioiden muista ulkomaalaisasioista poikkeavat valitusajat ovat aiheuttaneet jonkin verran sekaannusta ja todennäköisesti juuri lyhyemmästä valitusajasta aiheutunut kiire heikentänyt valitusten laatua. Valitusajan palauttaminen 30 päivään selkeyttää tilannetta.

Avustajien palkkioperusteita koskeva muutos; oikeusapulaki 17 a §

Arvio muutoksesta ja sen vaikutuksista

Kansainvälistä suojelua koskevissa asioissa on lähes poikkeuksetta oikeusapupäätös ja avustajilla määrätään maksettavaksi runsaasti oikeusavun palkkioita. Asiakohtainen palkkio on yksinkertaistanut palkkion määrän vahvistamista. Toisaalta varsin joustamaton palkkio aiheutti sen, että palkkion määrä oli yksinkertaisissa asioissa liian suuri ja vaativissa asioissa se ei kattanut avustajan todellista työmäärää. Mahdollisuus asiakohtaisen palkkion korottamiseen erityisistä syistä on antanut hieman liikkumavaraa mutta tästä huolimatta palkkion määrääminen tapauskohtaisesti asiaan käytetyn ajan perusteella on avustajien kannalta oikeudenmukaisempaa.

Esityksen vaikutukset toimintaan

Millaisia taloudellisia ja toiminnallisia vaikutuksia esityksellä olisi toimintaan?

Avustajan läsnäolo turvapaikkapuhuttelussa ja valitusaikeiden palauttaminen 30 päivään selkeyttävät tilannetta mutta eivät varsinaisesti vaikuta hallinto-oikeuden toimintaan. Asiakohtaisesta palkkiosta luopuminen lisää hallinto-oikeuden työmäärää, koska palkkion määrääminen avustajan yksilöidyn ajankäyttöön perustuvan laskun perusteella on työläämpää ja vie enemmän aikaa kuin asiakohtaisen palkkion vahvistaminen.

Millaisia muita vaikutuksia esityksellä olisi?

-

Muut kommentit esitysluonnoksesta

Voitte kirjoittaa muut huomionne tähän

-

Heikkilä Liisa
Helsingin hallinto-oikeus

Hakkarainen Taina
Helsingin hallinto-oikeus